

บทที่ ๓

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ -

๓.๑ ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

๓.๑.๑ ข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสาร สถิติต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูลได้จาก

๑) สำนักงานบริหารโครงการพัฒนากรรมที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ กรมที่ดิน

๒) กองแผนงาน กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

๓) สำนักงานที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๔) สำนักงานที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน สาขาแม่สะเรียง

๓.๑.๒ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสำรวจภาคสนาม ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากรเป้าหมาย จะศึกษาเฉพาะกรณีในพื้นที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเลือกศึกษาเฉพาะเจ้าของที่ดินที่ได้รับโฉนดที่ดินตามโครงการฯ ไปแล้ว และเป็นเกษตรกรที่ใช้พื้นที่ทำการเกษตร

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวน โฉนดที่ดินที่ดำเนินการเสร็จแล้วในท้องที่ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบล	จำนวน โฉนดที่ดินที่ดำเนินการเสร็จแล้ว
แม่สะเรียง	๑๒๒ แปลง
แม่คง	๕๗ แปลง
แม่ขวม	๑๗๓ แปลง
บ้านกาต	๑,๑๒๓ แปลง
รวม	๑,๔๗๕ แปลง

ที่มา : สรุปผลงานประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ สำนักงานที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน สาขาแม่สะเรียง

๓.๒.๒ การสุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๒.๑ ประชากรเป้าหมาย

- ก) พื้นที่ทำการศึกษ อำเภอแม่สะเรียง
- ข) ตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรที่ได้รับ โฉนดที่ดินตามโครงการฯ และใช้พื้นที่ทำการเกษตร

๓.๒.๒.๒ การสุ่มตัวอย่าง จะใช้วิธีการเลือกตัวอย่างโดยการกำหนดคุณสมบัติของหน่วยที่จะถูกเลือกเป็นตัวอย่างไว้ล่วงหน้า (Quota Sampling) จำนวน ๑๐% ของประชากร

๓.๓ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้ -

- ๓.๓.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สถิติต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต้นคว้า และหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง
- ๓.๓.๒ ติดต่อประสานงานกับสำนักงานที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน สาขาแม่สะเรียง เพื่อหารายชื่อ ที่อยู่ เจ้าของที่ดินที่ได้รับ โฉนดที่ดินตามโครงการฯ ไปแล้ว
- ๓.๓.๓ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อชี้ถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ของการออกโฉนดที่ดินตามโครงการฯ ต่อเจ้าของที่ดิน โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ เช่น ร้อยละ, จานนิยม เป็นต้น

๓.๕ ข้อจำกัดในการศึกษา

การศึกษานี้มีข้อจำกัด ๒ ประการ คือ

- ๓.๕.๑ การดำเนินโครงการพัฒนากรมที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ ในช่วงแรก (๒๕๒๘ - ๒๕๓๓) ไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมายได้ จึงทำให้การดำเนินการต้องล่าช้าออกไปอีก ซึ่งในท้องที่อำเภอแม่สะเรียงนี้ โครงการได้ดำเนินการในปี ๒๕๓๔ แม้ว่าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จะอยู่ในช่วงโครงการแรกก็ตาม ทั้งนี้ก็เกิดจากปัญหาทางเทคนิคหลายประการ

เช่น การบินถ่ายภาพทางอากาศเกิดปัญหาเนื่องจากท้องที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสภาพเป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้น จึงทำให้ระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศผลิตออกมาล่าช้า ทั้งนี้การบินถ่ายภาพทางอากาศในท้องที่อื่น ๆ เนื่องจากความไม่พร้อมในด้านกำลังคนและวิชาการ ระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศที่ผลิตออกมาใช้ตามโครงการ เริ่มจะมีใช้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งล่าช้ากว่าการดำเนินการตามเป้าหมายถึง ๒ ปี จึงทำให้ทุกอย่างล่าช้าต่อเนื่องกันไป

เมื่อเกิดข้อจำกัดขึ้น จึงทำให้การศึกษาลักษณะของการออกโฉนดที่ดินในท้องที่อำเภอแม่สะเรียง อาจทำให้ได้ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากเกษตรกรได้รับโฉนดที่ดินในระยะเวลาอันสั้น ผลกระทบจากโฉนดที่ดินที่เกษตรกรได้รับจึงไม่ปรากฏอย่างชัดเจน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ

๓.๕.๒ การศึกษารังนี้ เดิมต้องการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการรับมรดกของเกษตรกรที่เกิดจากผลกระทบของการออกโฉนดที่ดินด้วย เนื่องจากเดิมได้มีระเบียบของกรมที่ดินให้ทำการแบ่งแยกโฉนดที่ดินได้ขณะที่เดินสำรวจออกโฉนด ซึ่งจะทำให้เสียค่าธรรมเนียมและลดขั้นตอนในการนำมาแบ่งแยกในภายหลังได้ ในอดีตการที่พ่อแม่แบ่งที่ดินให้ลูก ๆ โดยไม่มีการแบ่งตามกฎหมาย ดังนั้น ลูก ๆ ก็จะต้องทำกินอยู่ในที่ดินของพ่อแม่จนกว่าพ่อแม่จะเสียชีวิตแล้ว จึงทำการรับมรดกอีกครั้งหนึ่ง แต่เมื่อโครงการออกโฉนดที่ดิน ได้แจ้งให้เกษตรกรทราบว่า ค่าธรรมเนียมการแบ่งในคราวที่ออกโฉนดที่ดินตามโครงการ จะถูกกว่านำที่ดินมาแบ่งในภายหลัง ก็อาจทำให้เกษตรกรเปลี่ยนแปลงแบบแผนการรับมรดกมาเป็นแบ่งให้ลูก ๆ ตามกฎหมายไปแล้ว เป็นต้น

แต่เนื่องจากภายหลัง กรมที่ดินมีความเห็นว่าการยอมให้เจ้าของที่ดินแบ่งกรรมสิทธิ์พร้อมกับการเดินสำรวจ เป็นสาเหตุให้โฉนดที่ดินที่ดำเนินการไปแล้วมีปริมาณค้างแกลงเป็นจำนวนมาก เพราะเจ้าของที่ดินที่แบ่งแล้วไม่มาดำเนินการจดทะเบียนแบ่งกรรมสิทธิ์รวมให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดเป็นปัญหาอุปสรรคสำหรับการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในปีงบประมาณต่อ ๆ

ไป จึงยกเลิกระเบียบการแบ่งกรรมสิทธิ์ขณะเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน ตั้งแต่ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นไป (ภาคผนวก ข)

เมื่อเกิดข้อจำกัดนี้ จึงทำให้การเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินซึ่งเริ่ม เมื่อปี ๒๕๓๔ ไม่มี
การแบ่งแยกกรรมสิทธิ์รวมขณะออกโฉนดที่ดิน จึงทำให้ไม่สามารถศึกษาการเปลี่ยนแปลงแบบแผน
การรับมรดกของ เกษตรกรในท้องที่อำเภอแม่สะเรียงได้